

A BANYÁSZ

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 12 K. || Félévre 6 K.
Negyedévre ... 3 K.
HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Felelős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Abonyi-utca 11. Földszint.
TELEFON 108-00.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Pár szó szénforgalmunkról.

A hazai széntermelés állapotát mi sem jellemzi jobban, mint a szénbehozatal mennyisége bizonyos időszakban, s még inkább, ha szembeállítjuk ezzel ugyanazon időpontban gyenge kivitelünket. Beszédés számokat szerepeltetünk ez év március hónapjáról:

	Behoztunk	Kivittünk
Barnaszén	117.836 q-t	208.177 q-t
Köszén	1.444.062	132.283
Pírszén	354.974	8.553
Brikettet	3.760	350

Hogy barnaszénben aktív a külkereskedelmi mérlegünk, az annak tudható be, hogy a Magyar Általános Kőszénbánya társaságának körütekintő kereskedő gondosságával és — mióta az osztrák tarifaharc bekövetkezett szívósságával is jár el. Hogy mily passzívok vagyunk viszont a fekete kőszén terén, mutatja az, hogy csak ez év márciusában 1,121.779 q-val hoztunk be többet, mint amit kivittünk. Ez mindenesetre súlyos dolog. Ámde hasonlítsuk csak össze a két év hasonló időszakát egymással. A múlt év hasonló időszakában volt:

	a behozatal	a kivitel
barnaszénben	175.224	288.057
kőszénben	2,302.488	43.515
pírszénben	386.315	12.417
brikettben	1.014	870

Ha csak a kőszénét vesszük szemügyre, akkor látnivaló, hogy a behozatal 2.258,973 q-val

multa felül kivitelünket, ami, tekintve, hogy az idej különbség csak

1,121.779 q-t tesz ki

javunkra 1,137.194 q-t mutat.

Vagyis a szénbehozatal ez évben jelentősen csökkent. Ez a hazai szénkereskedelem súlyos pangását jelenti, amiről mi már több ízben írtunk. Iparunk stagnál, ez az egyik ok,

a másik meg az, hogy a múlt évről nagy szénkészletek állnak rendelkezésre. E számnak, t. i. a behozatal ily jelentékeny csökkenésének akkor volna okunk örülni, ha a hazai termék szorítaná ki a külföldit. Éppen így pang a mi barnaszénüzletünk is. A különbséget kitétt

1909 márciusában: 1910-ben:
112.833 q-t 90.339 q-t,

vagyis csak ezen egy hónap alatt 22.494 q-val

vittünk ki kevesebb barna szenet.

Mind ezzel ez évben hazai széniparunk helyzetéről írottak fényes beigazolást nyertek már is. De gyertünk tovább!

Szembeötlőbb helyzetük, ha az év három első hónapját vetjük egymással és a múlt év megfelelő adataival szembe. Tehát:

az év első 3 hónapjában volt

	a behozatal	a kivitel
barnaszén	382.165	634.785
kőszén	4,712.117	190.813
pírszén	1,032.322	22.249
brikett	1.211	454

Mit jelentenek e számok? Egyrészt azt a száraz igazságot, hogy csak 3 hó leforgása alatt kőszénben 3,521.304 q-val, tehát kerek három és fél millió mm.-val több kőszén hoztunk be, ami értékben nem kevesebb, mint 9,204.437 K. Ami viszont azt jelenti, hogy e rövid negyedév alatt kerek kilenc és negyedmillió koronánk vándorolt visszajövetlenül külföldre.

Ám lássuk, mi történt ugyanez idő alatt tavaly szénforgalmunkban?

1909. első három hónapjában:

	behozatal	kivitel
barnaszén	541.293	771.220
kőszén	6,798.132	49.453
pírszén	177.193	40.959
brikett	3.975	3.942

Mindenekelőtt látnivaló, hogy brikettet csaknem annyit viszünk ki, amennyit behozunk. Ez meg-

nyugtató. Pirszénben közel másfél százezer q-val maradunk minusban. Barnaszénben több mint 200 ezer q a kiviteli többlet, ami főképp a bécsi és az alsó-ausztriai szükséglet fedezésére szolgál. Bécs környékén ugyanis nincsenek szénbányák.

A köszénbehozatal óriási tulsulya itt is felmutatható. Tavaly 6,748.679 q-val, vagyis 6 és háromnegyed millió q-val több köszénét hoztuk be az év első három hónapjában. De mivel az idén csak 3 és fél millió q-val hoztuk be több köszénét, ennélfogva világos, hogy több mint 3 millió q-val javult helyzetünk.

Ez azonban nem egészen tiszta nyereségünk. Mert a szénforgalomban nem minden igazság, ami számszerű igazságnak tűnik fel. Igaz ugyan, hogy kevesebb pénz vándorolt ki az idén külföldre, ellenben igaz az is, hogy ezt súlyosan megsínylette szénkereskedelmünk, ami megint egy előkelő kereskedő osztályt sújtott az ország minden részében. Bennmaradt a pénz az országban, de stagnált az ipar, ami sokkal súlyosabb veszteség, mintha ez az összeg kereskedelmi forgalomba jutva, lendületet adott volna iparunknak. Másrészt tagadhatatlan, hogy minden tekintetben áldás behozatalunknak oly csökkenése, melyet erős termelés révén létesülő kivitel fellensúlyoz, ezt azonban köszén tekintetében mi nem vagyunk képesek produkálni.

Japán közgazdasága.

Várpalotai Palotay Ödön a budapesti japán császári konzul igen érdekes és értékes műben ismerteti az általa képviselt keletázsiai szigetország közgazdaságát. Irigységgel, vagyis bámullattal látjuk, hogy ez a Kísország, mely csak valamivel nagyobb a mi hazánknál, mily rohamosan és céltudatosan fejlődött az utolsó évtizedekben. Palotay Ödön, aki konzultságának rövid ideje alatt minden erejével azon volt, hogy Japánt és Magyarországot — ugyszólván közelebb hozza egymáshoz, igen értékes és dicséretreméltó munkát végzett, midőn ezzel a publikációval is hozzájárult ahhoz, hogy megismerjük Japán közgazdaságát.

Az elejétől végig igen tanulságos és érdekes könyvből a következő, lapunk olvasóközönségét bizonyára érdeklő szemelvényeket közöljük.

Japán bányászata.

Valamely ország gazdasági jelentősége nem csupán abban áll, ha rendelkezik a fejlődéshez szükséges gazdasági javakkal és eszközökkel, hanem lakosságának a gazdasági fejlődés iránti fogékonyságában is. Japán ebből a szempontból igazán méltó versenytársa a nagy, közgazdasági érzékkel bíró nemzeteknek. Földrajzi fekvése, klímája, földjének termékenysége, hegyeinek érchen és szénben való gazdagsága, ipara, kereskedelme, mind hiábavaló volna, ha nem bima népe e javak kihasználására kellő érzékkel, fogékonysággal. Épen ez az előny teszi Japánt az európai nagy nemzetekkel egyenlővé s ez emeli a Kelet összes népe fölé, s bár kifejezetten agrikul-

tur jellegű — hiszen népességének több mint 80 %-a őstermelő, — bányászata, ipara, kereskedelme a fejlettség magas fokán áll és rendelkezik a további fejlődés és haladás minden eszközével.

Japán nemcsak természeti szépségekben bővelkedő ország, hanem területe bányaművelésre alkalmas telepekben is igen gazdag. A művelés alatt álló bányaterület mintegy 462 millió Tsubó, míg a zártkutatási engedélyek által lefoglalt terület meghaladta az 1.830 millió Tsubót. Japán bányái közül első helyen állanak a szénbányák 207 millió Tsubóval, aztán a rézbányák 68 millió Tsubó területtel. Arany, ezüst, réz vegyesen majdnem 100 millió Tsubó területen fordul elő.

Az 1907. évi állapot szerint a művelés alatt álló bányatelepek száma és területe a következő volt:

	száma	területe ezer Tsubó
Szénbányák	765	207.729
Rézbányák	424	68.963
Aranybányák	86	12.748
Ezüstbányák	10	1.089
Arany-ezüstbányák	135	29.251
Arany-ezüst-rézbányák	34	12.359
Arany-ezüst-rézolombányák	17	15.793
Lignitbányák	65	9.151
Arany-rézbányák	18	5.927
Ezüst rézbányák	129	20.325
Vasbányák	27	5.040
Kénbányák	66	7.878
Kőolaj	157	21.605
Egyéb	291	45.041
	2.224	462.899

Az 1907. évi bányatermelés értéke meghaladta a 112 millió Yent (281 millió K), mely az előző évi termeléshez viszonyítva 5 millió Yen többletet s a 10 év előtti állapotokat tekintve pedig 166%-os emelkedést tüntet fel.

Az 1907. évi termelésnek 112 millió Yent kitevő összegéből a fontosabb bányatermékekre a következő érték esik:

	ezer Yen
Szén	59.961
Réz	33.670
Arany	3.917
Ezüst	4.223
Mangán	144
Vas	2.836
Kén	789
Kőolaj	5.219
Egyéb	1.257

Összesen 112.016

Japán széntermelése a világon nyolcadik helyen áll. Rézből csak az Észak-Amerikai Egyesült-Államok és Angolország termel többet mint Japán, míg Német- és Spanyolország termelése az övével körülbelül egyező, sőt sokszor alatta is marad.

A 2.224 bányatelepen alkalmazott munkások száma 1908-ban meghaladta a 214 ezret, kik az egyes bányákban a következőképen oszlottak meg:

Ércbányákban dolgozott	76.721 munkás
Szénbányákban dolgozott	128.772 munkás
Egyéb bányákban dolgozott	8.942 munkás
Összesen	214.435 munkás

Az eltöltött munkanapok száma összesen 615 ezer volt.

Bányászati szempontból Japán 5 bányakerületre oszlik, melyekben ugyanannyi bányahivatal (kapitányság) intézi az ügyeket. Valamennyi a kereskedelemügyi minisztérium fenhatósága alá tartozik és a zártkutatásokra, illetve nyílt bányaterületek üzembevételére is az adja meg az engedélyt. A zártkutatási engedély időtartama 2 év, melynek letelével a megújításért újra folyamodni kell. A zártkutatási engedélyek száma igen nagy, a mi Japán pénzügyi és gazdasági fellendülésével áll kapcsolatban.

A bányaadó kétféle. Terheli elsősorban magát a művelésre lefoglalt területet, továbbá a termelt cikkeket, melyek után a termelési érték 1%-a fizetendő adóképpen. A termelt arany-, ezüst- és vasérc azonban adómentes.

✂ HAZAI HIREK. ✂

Furcsa bányaalapítás.

Nemrégiben egy következő angol nyelvű bányaalapítás alakult:

The Kolozsvár Mining Co. Ltd.

Jóelőzet már beszélt ezeleztől tudomásunk volt arról az alapításról, még sem foglalkoztunk lapunkban vele, mert főzölég tájékozódni akartunk az alapításnak műbenlétéről. Reüdes kolozsvári és dévai tudósítónk nem tudtak beszámolni e vállalat eredetéről, céljáról, következésképp már csaknem lemondunk a reményről, hogy megbízható forrásból adjunk hírt az alapításoknak e legújabb kedves hajtásáról, mikor egyik előfizetünk a maga jóvoltából az alábbi levéllel adta tanujelét lapunk iránti rokonszenvének, amely világot vet arra, micsoda is voltaképpen ez a vállalkozás?

A levél így hangzik:

Körösbánya, 1910. évi május 18-án.

Nagyon tisztelt Főszerkesztő Ur!

Mint »A Bánya« hűséges olvasójának, engedje meg a tisztelt szerkesztő ur, hogy én is azok közé álljak e szerény híresekével, akik ezt a páratlan lapot tartalmasabbá, szebbé, jobbá és mennél igazmondóbbá szeretnék tenni szívük legmélyéből. Olyan lap ez, amelyet mi bányászok évtizedek óta lestünk-vártunk s amely máris szívünkhöz, lelkünkhöz nőtt és valóságos szellemi táplálékunkká vált, mert vasárnapunkra megérkezésével igazi szellemi csemegét hozván.

De hát a tárgyra! A sógorom révén esik tudomásomra, hogy kincses Kolozsvártt már megint »zörög a haraszt.« (Emlékszik talán még igen tisztelt szerkesztő ur, a pár év előtti Remenyik-féle skandalumokra, ami miatt szegény Krausz Emil ma is áll.) Már megint nagyobb fába vágják a fejszédjüket, mint amilyenvel különb legények se bírnának megbirkózni. Egyszerűen bányavállalatot alakítottak, kik, majd megválnak, ezzel a hangzatos címmel:

»The Kolozsvár Mining Co. Ltd.

Hát egy kicsikét érdeklődtem ez ügyben, hogy ugyan mit akar ez a magyar nyelvünknek

nem éppen zamatosan, de még csak nem is valami kellemes csengésűnek hangzó angolhoni vállalat? Megtudtam, hogy Abrudbánya, Zalatna és Bradica környékén zártkutatmányokra kért engedélyt, nyilván azon célzattól, hogy ott valami után kutasson. Hát kérem alássan, jó magam nem valami rózsásnak találok a magyar bányászati helyzetét és éppen nem vagyok azon legkevésbé sem elkapatva, hogy azt mondanám, hogy új bányászatra szükség nincsen. Sőt! Éppen a legellenkezőbbjét hangoztattam mindig és hangoztatják mások is. de... de itt valami nem hágy nekem nyugtot és mert nem akarok triviális hasonlattal élni, ez a dolog nekem nem egészen tiszta. Olyannyira nem tiszta, hogy egy kissé csodálkozom is azon, hogy ez a bánya olyan furcsán kezdődik.

Mert értsük meg jól. A bányavállalat 12 millió korona alaptőkéjét 25 korona névértékű részvényekből szerzi be, ami annyit jelent, hogy 480.000 drb. részvényt kell elhelyezni, hogy az alaptőke meglegyen. Hát igaz, hogy aki venni akar, az nem a darabszámot, hanem az értéket nézi, de az is áll, hogy az alapítók ily kis névértékű részvények kibocsájtásával azt a célt óhajtották elérni, hogy kis tőkájü emberek is fektessék be pénzüket ez alapítandó társaságba. És éppen ez a bökkenő! Fura társaság az egyrészt, amelyik 480.000 drb. kis részvény elhelyezésével foglalkozik — mivel az már maga is annyi időt kíván, hogy az alatt már egy bányát nemhogy megalapítani lehessen, de már kiaknázható is — másrészt ily nevétségesen kis névértékü részvények megszerzésénél csak nem számitanak az alapítók azzal, hogy akinek csak 25 koronája van, az ilyen részvény vásárlásába fekteti be összekuporgatott pénzét. Vagy éppen csak azzal számolnak? Mert hiszen mi mindenre el lehetünk készülv, különösen ha jó emlékező tehetségünk-ből bármennyire is nem akar kimenni az a híres, neves Fortuna aranybánya alapítása, működése és igazán nem dicsteljes eltünése. Szó sincs róla, hogy ezzel én célozni akarnék. Hisz ezt nem tehetném meg már azon okból sem, mivel az alapítók működési tervét még most nem ismerjük, de a t. Szerkesztő ur bezzeg megismerheti. De hogy az ezen alapítás módjához szó fér, az evidens.

Kétségem és kétségeim vannak, amit el kellene osztatni, hogy tisztán lássunk! Mert a bányászat alapfeltételül megkivántató valami — a pénz és ez nem egészen tiszta valami a »The Kolozsvár Mining Co. Ltd.«-nél. Aztán meg ha már akceptálni is lehetne a pénz megszerzésének ezt a nálunk feltétlenül perhorreskálandó módját, még mindig van valami, ami nem hágy nyugtot. Abrudbánya, Oravica és Zalatna környékén tudunkkal vannak értékes területek, de vannak értéktelenek is.

Csak voltak annyira okosak az ott lévő és régen — egyesek már évszázadok óta — konszolidált társaságok, hogy ha van ott valami keresni való, azt már ők lefoglalták volna és nem adnak módot egy új konkurrens alakulásainak. Végtére ők is csak üzletemberek. Talán olyanok is, mint az angolok. Ha nem jobbak. Mert már

számoltak az ottani helyzettel is. Vajjon nem ezeknek az értéktelen területeknek értékesítése a cél? Nem adták-e magukat oda ily bizonyára kétes értékű vállalkozásokra? Szó, ami szó. Ez az alapítás nem olyan természetű, hogy óvatosságot ne igényelne, különösen előttünk, bányászok előtt, akik vigyázzunk a magyar bányászat jó hírverére. Mert mi ismételtük: nem felejtettük el a Fortuna aranybánya alapítását és nem igen veszünk addig a »The Kolozsvár Mining Co. Ltd.« részvényeiből sem.

Közlemények átvételét sajtóügyi felelősségre vonás terhe alatt csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Szende Lajos új igazgatósági tagsága. A „Trvi-faili Kőszénbánya Részvénytársaság» legutóbbi közgyűlése a társulat igazgatósági tagjai közé Szende Lajost, a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. vezérigazgatóját bevélasztotta. E bevélasztás természetes folyománya annak az érdekközösségből fennálló viszonyoknak, mely e két társaság között különösen azok Dunántúli üzleteiben már régi idők óta fennáll.

Új vállalatok. „Felső Tisza hajózási és Kőbánya vállalat» cég alatt Szolnokon új kereskedelmi vállalatot szándékoznak alapítani. Ezen vállalat egyrészt a Tiszavölgy gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekeinek megfelelőleg a személy és áru fuvarozási és minden a hajózással összefüggő üzletet lesz hivatva folytatni, másrészt Tokaj vidékén kőbányákat létesítené, azokat rendszeres üzemben művelné, termékeiket vasuton, vizen szállítva értékesítené, vagy beépítve eladná. A vállalat tehát értékes gazdasági érdekek szolgálatát célozza.

A kincstár bányákat vásárol. E cím alatt a napilapok hasábjai állandóan a kincstár valamely új bányavételéről, bérbevételéről vagy üzembevételéről számolnak be. Levelezőnk most arról értesít bennünket, hogy a kincstár Nagyágon a még egyes magánosok kezeiben levő tulajdonjogot megszerzi. Mint ismeretes, Nagyágon a kincstárnak nagy kiterjedésű tellér-arany, ezüst, ólom és rézbányái vannak, melyek nemcsak e község területére, de még a szomszédos Nozság, Csértés, és Hondoló községekre is benyulnak. De a kincstár nem élvezheti zavartalanul e birtokok jövedelmét; mivel osztozkodnia kell magánosokkal is. Hogy ez megszűnjék, a kincstár e magánosok kezeiben levő tulajdonjogot meg akarja szerezni, még pedig úgy, hogy felszólítja az egyes kuxok birtokosait, hogy a hátralékaikat záros határidőn belül a királyi kincstárnak fizessék be, mivel

ennek meg nem történte után a kuxok árverésre kerülnek. A kuxok birtokosai persze ezer és egy okból nem fizetnek. Így a kuxok árverésre kerülvén, más reflektáns híján kétségkívül a kincstáré lesznek. Ezután pedig zavartalanul fogja élvezni a kincstár a Nagyági magy. kir. és társulati aranybányamű cég jövedelmét, ha ugyan lesz jövedelme. Levelezőnk még azt is hozzáteszi, hogy ezen bányamű anyiban »társulati«, hogy a kincstáron kívüli birtokosok az — uralkodóházhoz tartoznak. Vagyis eszerint ez az árverés nem volna más, mint egy adásvétel perfektuálása. Mi e hirt mindenestre fentartással közöljük.

Harc egy szénbánya részvénytársulat részvényei körül. A Kohlenindustrie-Verein (Wien) igazgatóságában személyi és főleg üzleti okok folytán súlyos egyenetlenség támadt, úgyhogy ez már az üzletre is látható nagy kihatással volt. A társaság Weidmann nevű egyik igazgatója, valamint az igazgatóság néhány más tagja nem akarván az esetleg ez ügyből előállható bajok ódiáját magukra venni, tiszttségükről lemondtak. Ezen egyenetlenség oka a következő: Két részvényese van a Kohlen-Industrie-Verein-nak. Az egyik a mi szénpiacunkon is közzismert béloi Berl D. szénnagykereskedő cég, a másik a »Prágai Union-Bank A. G.« A baj kutfeje ott van, hogy a Berl cég ki akarta sajátítani a Kohlen-Industrie Vereint. Bécsben a Berl-cég házában van a Kohlen-Industrie-Verein igazgatósága és egyéb tekintetekben is már évek óta a Berl-cég diszponált a Kohlen-Industrie-Verein ügyeiben. Ezt a viszonyt akarták most formálisan legitimálni s ez ellen kelt ki a prágai Unionbank. És mivel egyszerű felszólalással nem ért célt, bánatában mi telhetett tőle? most erősen vásároltatja a wieni tőzsdén a társulat részvényeit; egyelőre azonban csak azzal a kétes értékű eredménnyel, hogy sikerült neki a részvények tőzsdei árát alaposan felvernie. A gyengébbek kedvéért fűzzük ide, hogy ennek a társulatnak a tulajdona a veszprémmegyei Ajkán levő szénbánya is, ahol a múlt évben az a rémes szerencsétlenség történt, hogy 54 derék bányász lelte halálát. Az ajkai bányák gyengébb barnászénbányák, ahol robbanó lég nem képződött s ezért volt oly ijesztő a tavalyi szerencsétlenség.

Nagy bányaszerencsétlenség. Szászváron, a pécsi püspökség tulajdonában levő szászvári kőszénbányában, a Szent-Háromság aknáknak tizenegyedik szintjén bányalég-

Festékek

és

lakkok

(B 318/40)

■ megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása ■
Krayer E. és Társa, Budapest

festék-, kence- és lakkgyára

Főraktár és iroda:
V., Váci-út 6. sz.
„Krayer festékudvar.“

Ő cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. kir. államvasutak, állami gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállító.

robbanás történt ötszáznyolcvan méternyi mélységben. A robbanásnak tizenkét halottja van. Több száz bányász dolgozott a bányában, amikor négy óra tájban az akna mélyéről fölhangzott a vészjel. A főtárnánál dolgozó munkások segítségért kiáltottak. Polák Nándor főaknász-helyettes és Gerst Ferenc munkás az akna nyílásához siettek. A főaknász biztatta társát, hogy a kosárral szálljanak le a bányába, megnézni, mi történt. El is indultak. A kosarat óvatosan eresztették alá velük. Jó minél voltak már az aknában, amikor a bányalég egyszerre fölborította a kosarat. A főaknász és a munkás kiestek belőle s több száz méter mélységbe hullottak a bánya szintjére. Mindkettő szétloccsant koponyával, halva maradt a sziklákon. Rettenetes fejlesztettség, rémület támadt erre az egész telepen. Az akna torkolatát körülállották a község lakosai. Sirva, jajgatva várták a mélységből fölszállított holttesteket. Mikor egy-egy felismerhetetlen, fekete holttestet fölhoztak, asszonyok és gyerekek rohantak rá. Alig lehetett őket távoltartani. A holttesteket a halottaskamrába vitték, megmosták s megállapították személyazonosságukat. Előbb csak négy holttestet tudtak a szabadba hozni. Később megérkeztek Pécsről és a szomszédos községekből a mentők és a tűzoltók s intenzíven indult meg a segélynyújtás. A robbanás a tizenegyedik szinten, a bányalég erős kitódulása miatt történt. A szinten dolgozó munkások rémülettel menekültek a főakna felé. Legtöbbet közülök utolért a halál. Két munkás dolgozott a legveszedelmesebb helyen. Amint meglátták, azonnal beomlott előttük a tárna. Így menekültek meg csoda módon a haláltól. Mikor a mentőmunkások kiszabadították őket a sziklák mögül, örülten néztek társakra, öregeknek neveket hébegtek. Mindkettőt elmeorvóintézetbe kell szállítani. A mentés nehezen haladt előre, mert a robbanás több helyen beomlasztotta a tárnákat. Grosz Ábris főmérnök vezetésével emberfölötti erővel dolgoztak a munkások, a pécsi mentők s a Dunagőzhajzási Társaság mentőcsapata. Minden munkást napfényre hoztak, közöttük tizenkét halottat. Közülök nyolcat agnoszkálták. A névsoruk ez:

Baumann Ádám ötvenéves, Horváth József harminchároméves, Lum János tizenkilencéves, Kiskovács István tizennyolc éves, Denis István tizenhétéves, Pollák Nándor negyvenhatéves, Gerst Ferenc negyvenéves, Kiskovács József huszéves. A katasztrófa többi áldozatának személyazonosságát nem tudták megállapítani, mert a holttestek a felismerhetetlenségig eléltelenedtek. A katasztrófa színhelyére ma kiszállottak a hatóság képviselői, hogy vizsgálatot indítsanak.

Első élesdi mészégető részvénytársaság cím alatt Debrecenben új vállalat alakult meg. Telepe Élesd s célja: az erdőtermelés, a kő- és mészüzem körébe vágó mindennemű vállalkozásoknak és ügyleteknek bel- és külföldön való folytatása. Alapítókéje 750.000 korona, mely 250 darab teljesen befizetett 600 korona névértékű, névre szóló részvényre oszlik. Az igazgatóság 6—12 cégjegyzésre jogosult tagból áll. Az alapítók által kinevezett első igazgatóság tagjai: Schwartz Jakab, Fleischl Sándor, Zádor Félix, Fisch Lajos, Ungár Jenő, dr. Berger Andor és dr. Hegedüs Jenő.

Egy kisebb bányamű fejlődése. Nagybányán f hó 10-én tartotta a város háza üléstermében a Szent Lukács ev. bányatársulat rendes évi közgyűlését Révész János elnöke alatt. A közgyűlésen tárgyalt előterjesztések közül megállapítván a közgyűlés az eddigi munkálátokat, kimondották egyuttal, hogy áltárójuk még 76 méternyi hátralévő munkája minél előbb befejeztessék, úgy,

hogy számolni lehet azzal, hogy ez áltáró munkálatainak novemberben való befejezése után már ez új táróban is felvehetik az üzemet. A számadások felülvizsgálására Ajtay Gábor dr.-t és Glavitzky Károlyt küldték ki. Az 1—2 hátralékos ellen az eljárás megindítását szintén Ajtay Gábor dr.-ra bízták.

Megszűnt mészhomokkőgyár. A rékási mészhomokkőgyár felszámolása befejeztetett, minél fogva a cég megszűnt. A felszámolás 8 évig tartott és ez a szövetkezeti alapon alakult gyár minden köteletségének és kötelezettségének eleget tett, így hát mi se állta útját annak, hogy megszűnjön.

Köburg herceg rézműveinek bérbeadása. Megirtuk már annak idején dobsinai tudósítónk jelentése nyomán, hogy dr. Wohl Lajos bérbevette Köburg herceg rézműveit, a melyeket eddig a dobsinai P. Hagyi Risto & Co. cég bérelt. A bányákban a munkálatokat nemsokára megkezdik. Mint most értesülünk, tervbe van ott véve egy modern elektromagnetikus feldolgozó-telep létesítése és az üzemek az eddiginél jóval nagyobb mértékben való ki-terjesztése.

BORHEGYI

LITHIUMOS BORVIZ

Borhegyi a legolcsóbb lithionvíz. Sziklából fakadó természetes ásványvíz, Üdít és gyógyít! Megrendelhető: A „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli R.T.”-nél, (B. K. 333/44.) Budapest. Telefon 162—84.

✂ KÜLFÖLDI HIREK ✂

A szász szénpiac 1909. évi helyzete.

A jelentés évének végével a szénpiac irányzata, a mely az első hónapok folyamán igen kedvetlen és gyenge volt, erősen megszilárdult, ami legjobban a forgalmi adatokból tűnik ki, amelyek az utolsó hónapokban erősen emelkedő tendenciát tüntetnek fel. A szénpiac helyzetének eme öröndetes javulását első sorban kétségkívül az idézte elő, hogy a faipar üzleti irányai az év végével az első hónapokban uralkodó általános kedvezőtlen helyzethez képest nagy mértékben járultak. Mindamellert nem hagyható figyelmen kívül ama körülmény sem, hogy a háztartási célokra fordított szén kereslete is a szükséglet növekedése folytán az említett időszakban erősen emelkedett, ami a szénpiac irányzatának megszilárdításához tagadhatatlanul szintén nagy mértékben hozzájárult.

A cseh barnaszén kivitele a szász királyságba (via szász államvasutak), amely már 1908-ban is az előző évi eredményhez elég lényegesen csökkent, a jelentés évében zártul kedvezőbb eredménnyel, sőt a kiviteli hiány 1909-ben az 1908. évi eredményhez képest még jelentékenyebb volt, mint 1908-ban az 1907. évi eredményhez képest.

A cseh barnaszén a szász piacokon a német barnaszén, különösen azonban a brikett szorítja egyre erősebben háttérbe, amennyiben e két árucikk Szászországba irányuló exportja a jelentés évében is jelentékeny mértékben emelkedett.

A cseh barnaszén fokozatos kiszorulását a szász piacokról legjobban a következő statisztikai adatok teszik szemléltethetővé:

A szász államvasutak az 1909. év folyamán összesen 4.326,689 tonna barnaszénét szállítottak Csehországból rendeltetési helyükre, holott 1908.-ban ez a mennyiség még 4.569,689 tonnára rugott. 1908-ról 1909-re tehát a cseh barnaszén Szászországba irányuló exportjának csökkenése 243,000 tonnára tehető, ami az összes export mennyiségének nem kevesebb, mint 5 és fél százalékára rug.

Mint említettük, a cseh barnaszén kivitele már 1908-ban is az 1907. évi eredményhez képest némileg csökkent. 1907-ben ugyanis a szász államvasutak Csehországból 4.693,689 tonna barnaszénét szállítottak el a szász királyság területén fekvő különböző rendeltetési helyekre, míg 1908-ban, mint láttuk, csak 4.569,689 tonnát. A kiviteli hiány tehát az 1907. évi eredményhez képest az 1908. év folyamán 124,000 tonnára rugott, ami az 1909. évi export csökkenésének körülbelül felét teszi.

Nem hagyható azonban említés nélkül, hogy tisztán az említett statisztikai adatok alapján itélni meg a helyzetet e fontos kérdés szempontjából, a valóság célzatos elferditése lenne. Cseh barnaszénét ugyanis nem csak a szász államvasutak, hanem az Elba-folyamon közlekedő hajók is szállítanak Szászországba. Már pedig az Elba-folyamon szállított cseh barnaszén mennyisége a jelentős évében az 1908. évi eredményhez képest lényegesen emelkedett. A statisztikai adatok szerint ugyanis 1909-ben az Elbán közeledő hajók 100.000 tonnával több e fajta árucikket szállítottak a szász királyság területére, mint 1908-ban. Minthogy azonban a vasuton eszközölt szállítás mennyisége az említett időszakban — mint láttuk — 243,000 tonnára rugott, ez a 100,000 tonnás emelkedés a hiányt csak igen csekély mértékben pótolhatta és egyáltalán nem változtat azon a tényen, hogy a cseh barnaszén a szász piacokról a német barnaszén és főleg a brikette fokozatosan mindjobban kiszorítja.

A német barnaszén fokozatos térfoglalását a szász piacokon legjobban a következő statisztikai adatok teszik szemléltethetővé.

A szász államvasutak által rendeltetési helyökre szállított német barnaszén és brikette mennyisége a jelentős évében már összesen 4.470,231 tonnára rugott, holott az előző évben még csak 4.117,918 tonnára. Az export emelkedése 1908-ról 1909-re tehát nem kevesebb, mint 352,313 tonnára becsülhető.

E számok összevetve a hajókon érkező szállítmányok mennyiségével, igen érdekesen világítják meg a helyzetet. 1909-ben ugyanis a cseh barnaszén Szászországba irányuló exportja a német barnaszén és brikette exportját még nem kevesebb, mint 770.000 tonnával múlta felül. A jelentős évében azonban e tekintetben alapos fordulat állott be, mert a német barnaszén és brikette exportja a cseh barnaszén exportját ebben az évben már nemcsak elérte, hanem elég tekintélyesen, mintegy 144,000 tonnával túl is szárnyalta. Míg ugyanis a Csehországból a szász államvasutakon Szászországba szállított barnaszén kivitele az említett évben az 1908. évi végeredményhez képest körülbelül 243.000 tonnával csökkent, addig a német barnaszén és brikette exportja 1908-ról 1909-re — mint láttuk — 352,313 tonnával emelkedett.

Ebben a tekintélyes kiviteli többletben egyébiránt a brikette igen jóval jelentékenyebb mértékben van érdekelve, mint a barnaszén, amennyiben az újabb időkben a szász királyságban nem annyira a német barnaszén, mint inkább a Sachsen Altenburgból, Thüringiából és Anhalt-

ból származó brikette behozatala növekedett meg igen tekintélyes módon.

Kiváló szakértők és az első sorban érdekelt körök vélekedése szerint a cseh barnaszén behozatalát Szászországba főképp az a körülmény nehezíti meg, hogy a szállítási díjak Csehországból Szászországba aránytalanul magasak, amelyek az áru versenyképességét erősen veszélyeztetik. E mellett azonban a cseh barnaszén fokozatos kiszorulásának a szász piacokról nem csekély fontosságú tényezője gyanánt tekinthető az is, hogy a vasuti vonalak a forgalom tényleges szükségleteivel egyáltalán nem számolnak.

A vasuti szállítási díjaknak az áru viszonylag csekély értékével való szembevetendő aránytalansága legjobban akkor tűnik ki, ha a Sziléziában fekvő bányatelepektől a szász királyság területére való vasutiállítás költségeivel összehasonlítjuk, amelyek a Csehországtól Szászországig fölmerült e fajta költségeknek körülbelül csak egyharmadát teszik.

Nagyon sajnálatos körülmény lenne, ha ilyen viszonyok között a cseh barnaszén a német barnaszén és a brikett a jövőben is fokozatosan mindjobban kiszorítaná a szász fogyasztó-piacokról. Ez a veszély pedig jelenleg annál közelebb fekszik és annál fenyegetőbb jelleggel bír, mert a német barnaszénbányatelepek tulajdonosai már manapság is fáradhatatlanul — időt és költséget nem kímélve — minden erejükből arra törekednek, hogy automatikus tüzelésre is alkalmas barnaszén-briketteket állítsanak elő (brikett-szénportegla).

Lotharingia—lucemburgi vaspiabányák. Az elmúlt napokban tartotta Düsseldorfban a »Német vasbányaművek egyesülete« évi rendes közgyűlését, melyen Németország minden részéről tekintélyes számmal vettek részt az érdekeltek. A szakjelentések során dr. Kohlmann, liedenhofeni bányamester a lotharingai vasbányászatról igen érdekes előadást tartott.

Ebből az előadásból megtudjuk, hogy Lotharingiában 1.300 millió tonnával több vasérc van, mint Oroszországban, Svédországban és az északamerikai Egyesült-Államokban együttvéve. Oroszország vasércét 1.500 millió tonnára, Svédország vasérckészleteit 1.100 millió tonnára becsülik, Lotharingia vasérckészletét pedig 5.000 millió tonnára.

A lotharingiai vasérctelepek 70.000 hektárra terjednek, amiből 40.000 hektár esik francia területre, 27.500 hektár német Lotharingiára és 2.500 hektár Luxemburgra. A francia medence minette-készletét 2.500 millió tonnára becsülik; a német lotharingiai 1.800 millió tonnára. Franciaországban az állam a vasérctelepekre csak kőhóvállalatoknak adott kutatási engedélyt, de jutott ott belga és német vállalatoknak is. A termelési költség a tárnaüzemben 2—2.5 márka, aknaüzemben 2.5—3.5 márka.

A Thomas Gilchrist eljárás segítségével a termelés, mely 1879-ben csak 830.000 tonnát tett, 1909-ben meghaladta már a 14.5 millió tonnát. Német-Lotharingia és Luxemburg az egész birodalom minette-termelésének 70%-át szolgáltatja. Brily kerületben 1900-ban 230,000 tonnát, 1909-ben pedig 6.300,000 tonnát termeltek. És most még 15 aknát tártak fel, melyek egyenként átlag egy millió tonna vasércet fognak szolgáltatni.

A német vasgyárosok csak attól tartanak, hogy Franciaország vagy megtiltja a vasérckivitel, vagy statisztikai illeték címén kiviteli vámot ró a vasércre. Majd másnap Jeschmann a Stahlwerksband egy düsseldorfi főmérnöke értekezett. Főlelítette, hogy a német vasipar építési célokra évenként 200 millió márka értékű vasge-

rendákat és szegecselt vasszerkezeteket szolgáltat, úgy, hogy az építőipar ma a vasiparnak egyik legerősebb fogyasztója. De ez csak a múlt század óta van így, mert a 19-ik századig az építésnél a vasat csak a vezetékekhez és a zárhoz használták. Az első vashidat a Severn s kót folyón 1779-ben építették és ez a hid ma is megvan. A kontinensen 1794-ben Sziléziában a Stviegan vizén építették az első vashidat. Ugyanakkor Franciaországban a házépítéshez kezdték használni a vasat és az első vastetőszerkezetet a 18-ik század végén a párisi Theatre Francais kapta.

Azután következtek az épületvas diadalai. 1811-ben a párisi gabonacsarnokban, 1851-ben a londoni Kristály-palota, 1872-ben a bécsi rotunda és 1888-ban a párisi Eiffeltorony építésénél. Ezek a hatalmas alkotások eredményezték, hogy a vas ma oly nagy szerepet játszik az építőiparban.

✂ ÜZLET. SZÁLLÍTÁSOK. ✂

A bajor vaspiacról.

A bajor vaspiacon a múlt évi élénk tevékenység után erősebb visszahatás észlelhető. Az üzlet a legtöbb ágon megakadt s a tavaszra várt elevenség még nem igen mutatkozik. A művek az előzetes kötésekben az év hátréig még el vannak foglalva. Élénkebb mozgalmak azonban, melyre előzetes gondossággal berendezkedtek, az szem észlelhető. Ehhez járul még, hogy a kereskedők is igen tartózkodóan viselkednek. Az üzleti életben szükséges egyik főmódnak — a fejlődő építkezés — még hiányzik, legalább eddigelé kevés jele látható. A belföldi pénzpiac is ismét feszültebb lett s a külföldi sem egységes, úgy, hogy nagy vállalatokhoz a körülmények nem igen akarnak kialakulni. Ha most az ünnepek után sem mutatkozik élénkebb áramlat, úgy a délnémet vaspiac nagyon lanyha nyári idénynek is néz elébe; ennek folytán a harmadik évnegyedre teendő áremelkedések kilátásai is csekélyek, amennyiben már ma is nagy nehézségeket okoz a felemelt árak tartása.

Ar ércpiacon a siegenlánderi vasegyesület új transz-akciók által megerősödve vezet. A második félfévre nézve az eladások még nem történtek, de a tudakozódások egyre emelkednek. E helyütt tonnánként 4 m.-nyi áremelkedéssel lehet számítani.

A nyersvas piaca még nagyon csendes; ama kevés üzlet, melyet a jövő évre kötnek, pótló vásárlásokra mutatnak. A rajna-westfáliai és a délnémet művek közötti tárgyalások nem haladnak előre. A kivitel is rendezetlenebbé vált.

Az aczélművek szövetségének üzleti állapotát kielégítőnek jelzik. Félszerszám nagy mennyiségben van s a második évnegyedre felemelt áron vásárolták.

Az öntöttvas terén a piac meglehetősen kielégítő. A szövetség forgalma március hónapban 50.000 tonnával multa felül a múlt év ugyane hónapjának forgalmát, különösen az A termények keltek el.

A vasuti alkatrészek dolgában a helyzet javult; a belföld kevesebb sinszükséglete a külföld nagyobb arányu megrendelése folytán kiegyenlített. A világpiac szükséglete az árak tartósságát is garantálja. A belföldön a társas és magánvasutak is nagyobb szükségletet mutatnak, miért is a gyárak további foglalkoztatása kielégítőnek ígérkezik.

A rudvas piacán szemmel látható csend állott be. Az

előállított mennyiség a második évnegyedre nézve még nagynehezen elkelt, a harmadik évnegyedre azonban még semmit sem szállítanak. A legutóbbi áremelkedést sem szülte semmiféle áremelési kedv s több, mint kétséges, hogy a további áremelés keresztülvihető lesz-e, minthogy a kereskedelem még elég olcsó anyaggal rendelkezik.

A »Gas- und Siederohrsyndikat« helyzete nagyon zavaros; a verseny az erősen mérsékelt árakkal még mindig tart. A »Gussröhrensyndikat« meghosszabbítása is nehézségekre bukkan, melyek elhárítására most folynak a tárgyalások.

A bádóg piaca ismét kedvezőbb képet mutat. A közönséges bádóg (nyers) terén a syndikátus nem valósíthatta meg a tervbevevett áremelkedést, mert nem talált kedvező fogadtatásra; mihely azonban a piac helyzete javult, úgy a legközelebbi gyűlés a mulasztást helyre fogja pótolni. A nyersbádóg mellett a középfinomságú bádóg kereslete is növekedik, míg a finomé kisebbedik. A német Schiffbaustahlcontor, melynek árbeli politikája a nyersbádóg konvenciójához alkalmazkodik, munkához fogott; nagy munkákat vállaltak s a többi megbízásra is tárgyalások folynak.

A sodronypiac meglehetősen változatlanul áll. Az üzlet rendes mederben folyik.

Az ipar többi ágai közül a mozdonygyárak erősen vannak foglalkoztatva, míg a waggongyárak nagy hiányról panaszkodnak.

A vasöntőkben a munka fellendült; épp úgy a Stahlformgussverband tagjai is megelégedettek, habár nem sikerült a nagyobb árakat keresztülvinni.

A német kis-vasipar a méltatlan árak miatt panaszkodik, melyek a meglevő nyersanyaggal nem egyeztetetők össze; e helyütt nevezetesen az erős verseny, szervezkedés híján, a szükséges fellendülést gátolja. Kivételt csakis a naponta szükséges eszközök s különlegesen gyártmányok tesznek, melyek konjunkturától inkább függetlenek.

Fémpiac. Réz. A kedvezőtlen amerikai rézstatisztika, valamint a lanyha amerikai tőzsdejeletések miatt az üzlet gyengült. Az amerikai fogyasztás nagyon tartózkodó irányzatot mutat, aminek oka az ottani pénz- és ipari helyzet kedvezőtlen megítélésében van, Európa fogyasztása azonban állandó. A londoni rézpiacra az árjegyzés ingadozó. Arra való kilátás, hogy az amerikai réztermelés korlátozása ügyében megegyezésre jutni sikerül, folytonosan csökken. Az árjegyzések a következők:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
Április 20-án, pénztár	56	12	3	56	12	6
3 hó	57	11	3	57	12	6
április 22-én, pénztár	56	16	3	56	18	9
3 hó	57	16	3	57	18	9
április 25-én, pénztár	56	10	0	56	11	3
3 hó	57	10	0	57	12	6
április 26-án, pénztár	56	2	6	56	2	6
3 hó	57	3	9	57	3	9
április 27-én, pénztár	56	3	9	56	3	6
3 hó	57	5	0	57	5	0
április 28-án, pénztár	56	2	6	56	1	3
3 hó	57	3	9	57	2	6
április 29-én, pénztár	56	0	0	56	18	9
3 hó	57	0	0	56	18	9
május 2-án, pénztár	55	15	0	55	18	9
3 hó	56	16	3	57	0	0

Ör. A Kelet várakozó állásponton van az eladásban, de úgy látszik, hogy ismét nagyobb mennyiséget hoz a

piacra. Az amerikai fogyasztás az utóbbi időben nagyon lanyha lett, csak nagyon keveset vásárol. Jegyzett:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
Április 20-án, pénztár	149	10	0	149	15	0
3 hó	150	17	6	151	2	6
április 22-én, pénztár	152	0	0	152	2	6
3 hó	142	15	0	152	7	6
április 25-én, pénztár	141	0	0	150	17	6
3 hó	151	12	6	151	12	6
április 26-án, pénztár	149	12	6	149	7	6
3 hó	150	12	6	150	7	6
április 27-én, pénztár	149	15	0	149	17	6
3 hó	150	15	0	151	0	0
április 28-án, pénztár	150	0	0	149	15	0
3 hó	150	10	0	151	0	0
április 29-én, pénztár	149	15	0	149	7	6
3 hó	150	14	0	150	7	6

Ólom. Az üzlet állandó, változatlanul csendes. Jegyztetett:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
Április 20-án, spanyol	12	18	9	12	18	9
angol	13	1	3	13	2	6
április 22-én, spanyol	12	12	6	12	12	6
angol	13	0	0	13	0	0
április 25-én, spanyol	12	12	6	12	13	9
angol	13	0	0	13	0	0
április 26-án, spanyol	12	12	6	12	13	9
angol	13	0	0	13	0	0
április 27-én, spanyol	12	12	6	12	12	6
angol	13	0	0	13	0	0
április 28-án, spanyol	12	12	6	12	12	6
angol	13	0	0	13	0	0
április 29-én, spanyol	12	12	6	12	11	3
angol	13	0	0	12	17	0

Cink-üzlet lanyha, változón gyengült. Jegyztetett:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
Április 20-án, közöns.	22	7	6	22	7	6
különl.	23	10	0	23	10	0
április 22-én, közöns.	22	7	6	22	7	6
különl.	23	5	0	23	5	0
április 25-én, közöns.	22	7	6	22	5	0
különl.	23	10	0	23	5	0
április 26-án, közöns.	22	5	0	22	5	0
különl.	23	5	0	23	5	0
április 27-én, közöns.	22	5	0	22	0	0
különl.	22	5	0	23	5	0
április 28-án, közöns.	22	0	0	22	0	0
különl.	22	15	0	23	5	0
április 29-én, közöns.	22	0	0	22	0	0
különl.	22	15	0	22	15	0

Antimon, lassu

Aluminium (98-99%)

Nickel (98-99%)

Platina (troy unciája) 115 s.

Higany (76 font warráns) 9 l. 5. s.

Az ezüstművelet átlagáral finom (0.925) unciaként (31.10340 gr.) a következők voltak: Április 20-án $24\frac{1}{2}$ d., 21-én $24\frac{1}{4}$ d., 22-én $24\frac{3}{4}$ d., 23-án $24\frac{1}{2}$ d., 25-én $24\frac{11}{16}$ d., 26-án $24\frac{3}{4}$ d., 27-én $24\frac{7}{8}$ d., 28-án $24\frac{15}{16}$ d., 29-én $24\frac{13}{16}$ d., 30-án $24\frac{15}{16}$ d., május 2-án $24\frac{15}{16}$ d., 3-án $24\frac{7}{8}$ d.

A londoni váltónak a budapesti börzén május hó 3-án pénz 240.75 K és áru 241.15 K volt az árfolyama.

DIGESTOL

Kitünő hatású emésztő por

gyomor- és bélbajoknál.

Az emésztést elősegíti, a székletet szabályozza. Orvosi kitünőségek által kipróbálva és ajánlva. Ára egy doboznak **2 korona.**

Készíti: **Glück Rezső** gyógyszerész
gyógyszertár a „Fehér galambhoz”
BUDAPEST, VIII. kerület, Rákóczi-tér 2. szám.
(B 309/10/11) **Kapható minden gyógyszertárban.**

680/1910. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nagyági m. kir. és társ. bányaműgazgatóság 1911. évi május hó 31-ig terjedő egy évi időtartam alatt szükségellendő festett motor-benzin, gépolajok és gépkenőcsök beszerzésének biztosítására 1910. évi június hó 1-én délután 3 órakor saját irodahelyiségében Nagyágon megtartandó nyilvános pályázatot hirdet. A megközelítő szükséglet: a) festett motor-benzinben 40.000 kg., b) gépkenőolajban (orosz) 1000 kilogramm, c) henger-olajban (valve) 6000 kilogramm, d) tavotte-kenőcsben, sűrű 400 kilogramm; e) uszó oroslán-kenőcsben 1000 kilogramm. Ezen mennyiségeknél, a szükséglet szerint 25%-kal a szerződéses időtartam folyamán az egyes anyagokból több vagy kevesebb is megrendelhető. Ajánlatokba a fenti anyagok árai a dévai vasúti állomásra való bérmentes szállítással értve adandók meg. Ajánlatok egykoronás okmánybélyeggel látandók el és szabályszerűen kiállítva, aláírva, kettős borítékba zárva, legkésőbb május hó 20-ig alantírt címhez nyújtandók be. Az ajánlatok beküldésével egyidőben mindenik anyagból, amelyre ajánlat tétel, egy-egy kilogrammnyi minta is küldendő a hazai származási, illetve gyártási cég és hely megjelölésével. Bánatpénzül az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az ajánlattal egyidőben küldendő be. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevényre adandók fel. Készpénzben letett bánatpénz után kamat nem fizetjük. Mindegyik ajánlattevő ajánlatával és ahhoz letett bánatpénzzel az ajánlatok feletti határozat hozatalától számított 8 napig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadtatott, a szerződés megkötésének felsőbb jóváhagyásáig kötelezettségben marad. A szállításról irányadó általános és részletes feltételek alantírt bányaműgazgatóságtól kérendők ki. Ajánlattevő köteles az anyag minőségét, hazai gyártási helyét és a gyár címét is ajánlatában megnevezni. Bánatpénz nélkül és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem pontosan a részletes módoszatok betartása mellett tételnek, figyelembe nem fognak vétetni. Alantírt bányaműgazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon, az ajánlott árakra való tekintet nélkül, választhasson, esetleg a szállítást megoszthassa. Nagyág, 1910. évi április hó 21-én. M. kir. és társ. bányaműgazgatóság.

(B 389/27.)